

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ZULÜM KAVRAMI VE ZALİMLİĞİN ÇİRKİNLİĞİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Değerli kardeşlerim ! bu gün sizlere inşaallah inananlar arasında yaygınlaşan zulüm çirkinliğinden, çeşitlerinden ve ondan kurtulma yollarından bahsetmeye çalışacağım...

Mevzumuzla başlamadan önce isterseniz konumuza başlık olarak seçmiş olduğumuz bu kelimenin anlamını izah edelim.

Arapça olan ve " Za – Le - Me " kökünden gelen bu kelimenin lûgat mânâsı : nûr'un yok olması anlamındadır... - yani karanlık anlamındadır - Arapça mütehasısları zulüm terimini ; bir şeyi kendisine ait olan yerin dışına koymak, gerek eksiltmek, gerek çoğaltmak ve gerekse zaman ve yer bakımından saptırmak olarak tarif etmişlerdir...

Râğıb el-İsfahanî, el-Müfredat, İst. 1986, Kahraman Yay., sh. 470.

Yine bazı lûgat âlimleri zulüm terimini ; Adâletsizlik, adâletin sınırını aşmak, başkasının hakkına tecâvüz etmek. Bir şeyi kendi yerinden başka bir yere koymak ve haksızlık anlamlarına geldiğini açıklamışlardır.

İslâmî ıstılâhta ise **Zulüm** : " Bir eşyayı veya hadiseyi, şer'î hükmünden başka bir şekilde değerlendirmeye denir." Yaygın olan tarif budur.

Değerli kardeşlerim ! insanlardan sudur eden zulüm, islam'ın haber verdiği gibi üç çeşittir.... Bunun ikisi Allah'a karşı işlenen zulüm, diğeri de kullar arasında birbirlerine karşı işledikleri zulümdür.

" ... Enes r.a dan gelen bir hadislerinde Allah Rasulü s.a.v şöyle buyurmaktadır : **Zulüm üç'tür ; bir zulüm vardır ki Allah onu asla bağışlamaz. Bir zulüm vardır ki Allah onu bağışlayabilir. Bir zulüm daha vardır ki, Allah onu ihmal etmez. Allah'ın affetmeyeceği zulüm, Şirk'tir. Yani O'na ortak koşulmasıdır. Çünkü Allah şöyle buyurur : " Şüphesiz ki şirk büyük bir zulüm'dür "** Allah'ın affedeceği zulüm, kulların Rablerine karşı olan bir görevlerini ihmal etmek suretiyle kendi nefislerine yapmış oldukları zulümdür. **Allah'ın ihmal etmediği**

zulüm ise, kulların birbirlerine yapmış oldukları zulümdür. Allah mazlumun hakkını mutlaka zalimden alır. “

Camîu’s Sağir : 2.c.2612.N – S.Sahiha : 1927.N

İslâm üleması bu hadisi şerifi delil olarak zulmü tasnif ederken bu üç esas üzerinde durmuşlardır.... Biz de aynı usûle riayet ederek diyoruz ki birinci zulüm ; **şirk**’tir.

EN BÜYÜK ZULÜM ŞİRK’TİR

Ey inananlar ! unutmayalım ki, İnsanın Allah’a karşı işlediği en büyük zulmü **şirk**’tir. Bundan dolayıdır ki Allah’u Azze ve Celle **şirki** kesinlikle affetmeyeceğini ve bu halde ölenlerin ise ebedi cehennemde kalacağını bildirmektedir :

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ

“ Muhakkak ki Allah kendisine **şirk koşulmasını bağışlamaz “**

NİSA : 116.AY.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

“ Şüphesiz ki kim Allah’a ortak koşarsa, Allah ona cenneti haram kılmıştır. Ve barınacağı yer de cehennemdir. Zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur. “

MAİDE : 72.AY.

Unutmayınız ki **şirk**, imanla beraber vuku bulur...Yani ; imanın olmadığı bir yerde **şirk**’ten bahsedilemez.... Öyleyse ey inandığını söyleyenler ! buna çok dikkat edin O’na hakkıyla ibadet edin ve Allah’a takdim ettiğiniz ibadetlerinizde O’na sakın hiç bir şeyi ortak koşmayın. Gizli ve açık işlerinizde O’nun rızasını gözetin.... Bununla beraber O’nun yüce makamından korkun ve azabının şiddetinden de oldukça sakının.

Sakın rabbimizin şu Ayet’i celilesinde buyurduğu şekilde O’na ibadet edenlerden olmayın :

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

“ Onların çoğu şirk koştan Allah'a iman etmezler “

YUSUF : 106

Rabbimiz yine Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurmuştur :

" Allah iman edenlerin velisidir. Onları karanlıktan - yani zulûmattan - nura çıkarır. Küfredenlerin velisi ise tâgûttur. O da kendilerini nurdan ayırıp, karanlıklara – yani zulumata - çıkarır. Onlar cehennemin arkadaşlarıdır. Onlar orada, bir daha çıkmamak üzere ebedi kalıcıdırılar."

Bakara : 257

Hemen hemen bütün müfessirlerinde ifade ettiğı gibi buradaki " nûr ile zûlûmattan " maksadın, **iman ve küfür** olduğudur...

İbn-i Kesir ; önemli bir inceliğe işaret ederek şöyle demektedir : " Allah'û Teâla bu âyette nûru tekil, zûlûmatı ise çoğul olarak zikretmiştir. Şüphesiz ki hak – yani nûr - tektir. Küfrün – yani zulmün - çeşitleri ise çoktur. Hepsisi de bâtıldır."

Dikkat edilirse burada ; nûr ile zulüm, birbirinin zıddıdır.... Dolayısıyla basiretli bir müslüman küfrün ve şirkin en büyük zulüm olmasının sebebini kolaylıkla kavrayabilir.

Zulüm kelimesinin ; küfür ve şirk mânâsında kullanıldığı başka âyetler de vardır. Meselâ :

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

" İman edip de, imanlarına zulüm bulaştırmayanlar var ya, işte onlar emniyette olanlardır " En'am : 82

Ayet-i kerimesi inince, Sahabe-i Kiram : " İçimizde nefesine zulmetmeyen kim olabilir ki ? " diyerek, üzüntüye kapıldılar. Zira buradaki zulm kelimesini ; daha geniş anlamıyla ele alarak, hata ve günahları da kapsadığını zannettiler. Bunun üzerine Rasul-i Ekrem s.a.v : " Bu sizin zannettiğiniz gibi değil !... Buradaki zulüm, Lokman s.a.v'ın oğluna dediğidir : **“ Ey oğulcuğum !.. Sakın Allah'a şirk koşma. Çünkü şirk büyük bir zulümdür."** diyerek, meseleyi kavramalarını kolaylaştırmıştır...

BUHARİ : 9.C.4355.S

ZULMÜN İKİNCİ ÇEŞİDİ

Zulmün ikinci çeşidine gelince o da ; Rabbimizin ister bağışlayacağı isterse bağışlamayacağı, kulun, şirk ve küfrün haricindeki Allah'a olan isyanlarıdır.

Rabbimiz kerim kitabında şöyle buyurur :

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

“ Hiç şüphesiz ki Allah, kendisine şirk koşanları asla bağışlamaz. Bunun dışında kalanları ise, dilediğine bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa şüphesiz ki o, uzak bir sapıklıkla yolunu sapmıştır. “

Nisa : 116

Değerli kardeşlerim ! Unutmayalım ki mükellef ; İslâm'ın emir ve nehiyelerine riayet etmeyerek, kendi nefesine zulm eder....

Kur'anın ve Sünnetin açık ve kesin nasslarında, bu mahiyetteki zulümden çokca bahsedilmiştir..... Rabbimiz şöyle buyurur :

" Biz hiç bir peygamberi, Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmesinden başka bir amaçla göndermedik. Onlar – Allah'a ve resulüne itaat etmeyerek - **kendilerine zulmettikleri vakit** ; sana gelip de Allah'tan mağfiret dileselerdi, veya onlar için sen de mağfiret isteseydin, elbette Allah'ı tevbeleri hakkı ile kabul edici, çok esirgeyici bulacaklardı."

Nisa : 64

" Kim - nefesine - zulm ettikten sonra tevbe eder ve hâlini düzeltirse, Allah o kimsenin tevbesini kabul eder."

Mâide : 39.

" Ve onlar çirkin bir günah - fahşâ - işlediklerinde, yahud nefislerine zulm ettikleri zaman ; Allah'ı hatırlayarak hemen günahlarının bağışlanmasını isteyenlerdir. Günahları, Allah'dan başka kim bağışlayabilir. Bir de onlar işledikleri - günah - üzerinde, bile bile ısrar etmeyenlerdir."

Âli İmrân : 135

Dolayısıyla " farzları terk ve haramları irtikap eden her mükellef, önce kendi nefesine zulmetmektedir..... Emânete riayet etmeyerek.... Harama bakarak...Yalan söyleyerek...sözünde durmayarak ... içki içerek ... zina

yaparak ... hırsızlık yaparak işlediği bu yönlü cürümler, başlı-başına birer facia ve zulümdür.... Hatta bazı haramları irtikap ederken bununla hem kendi nefesine ve hem de çevresinde bulunan insanlara ve hayvanlara zulmetmesi mümkündür.

Meselâ ; Faiz alıp vermek ... tefecilik yapmak ... gıybet ve iftira gibi cürümleri işlemek, hem kendine ve hem de başkalarına bir zulümdür.

Hulasa, - biraz önce de ifade ettiğimiz gibi – bu çeşit zulüm, Rab-bimizin ister bağışlayacağı isterse bağışlamayacağı, kulun, şirk ve küfrün haricindeki Allah’a olan isyanlarıdır.

ZULMÜN ÜÇÜNCÜ ÇEŞİDİ

Ey inandığını söyleyenler ! Zulmün üçüncü çeşidi ise ; insanların birbirlerine karşı sergiledikleri zulümlerdir.... Unutmayalım ki insanların kendi aralarında cereyan eden zulüm de, çok çirkin bir şeydir... Zulüm evleri yuvaları harap eder. Ülkeleri yıkar kavurur.... Allah zulmedenlerin halini, rahatlık ve huzurdan, zorluk ve mutsuzluğa çevirir... Ve zulmedenlere, hesap edemedikleri bir azabı tattırır.

Bakınız Allah azze ve celle ne buyurur :

“ Yahudilerin zulmü sebebiyle, kendilerine - daha önce - helal kılınmış bulunan pek çok şeyi yasakladık. Ayrıca ; Allah yolundan çokça alıkoymaları, kendilerine yasak kılınmış olmakla birlikte faiz almaları ve insanların mallarını batıl yollarla yemeleri nedeniyle - onları güzel şeylerden mahrum ettik - İçlerinden kafir olanlara da pek acıklı bir azap hazırladık. “

Nisâ : 160-161

Değerli kardeşlerim ! unutmayalım ki her çeşidi ile zulüm, Allah’ın sevmediği ve kendisinden nefret ettiği bir şeydir.... Allah, hiç kimseye zerre kadar da olsa zulmetmeyeceği gibi, onu kullarının arasında da haram kılmıştır..

“ ... Allah resulü s.a.v buyurdular ki : Allah’u teâlâ buyurdu ki : " Ey kullarım ! Haberiniz olsun ki ben zulmü kendi nefsim harâm ettim. Onu sizin aranızda da harâm kıldım, birbirinize zulüm yapmayınız....."

Müslim : 8.c.2577.N

“ ... Cabir r.a dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu : Zulümden sakınıp kaçınınız. Çünkü zulüm, kıyamet gününde zalime zifiri karanlık olacaktır. Cimrilikten de sakınınız. Çünkü cimrilik sizden önceki ümmetleri helak etmiş,

onları birbirlerinin haksız yere kanlarını dökmeye, haramlarını helal saymaya sevketmiştir."

MÜSLİM : BİRR : 56

Allah'ı teâlâ Kur'ân-ı kerîmde meâlen buyurdu ki :

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ

“ Muhakkakki Allah zerre kadar zulmetmez “

NİSA : 40.AY

“ Allah kullarına zulm etmez. Onlar kendi kendilerine zulm ve işkence ediyorlar. “

Nahl sûresi : 33

“ KULLARIN HAKLARI “

Değerli kardeşlerim ! buraya kadar zulmün çeşitlerini ve kötülüğünü az da olsa anlatmaya çalıştık... Konunun bundan sonraki bölümünde ise, İnşaallah İslam'ın kul hakkı hususundan bahsedip, meseleyle alakalı inananlar arasında vuku bulan bazı yanlışlıkların izalesine gayret edeceğiz.... Bizi böyle bir konuyu tercih etmeye iten sebep ise ; İnananların bu konudaki lakayit ve gevşek davranmalarıdır.

Çünkü bir çok inandığını söyleyen kimsenin, bu anlamda sınır tanımadan rahatlıkla bir başkasının hukukuna saldırdığına şahit olunmaktadır.

Ve sanki Allah resulü s.a.v'in haber verdiği şu devri yaşıyoruz gibi :

“ ... Ebu Hureyre r.a dan. Rasulullah sallallahu aleyhi ve selem şöyle buyurdular : İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelecek ki, o devirde kişi ele geçirdiği malı helaldan mı, yoksa haramdan mı olduğuna hiç aldırış etmeyecektir. “

BUHARİ : 4.C.1907.S

Halbuki Rasulullah s.a.v'in getirmiş olduğu şeriatının genel ve detaylı hükümlerini inceleyen bir Müslüman şunu açıkça görecek ki ; şeriatın temel amacı ümmetin sağlıklı ve düzenli bir hayat haşamalarını sağlamak onları düzene koymak ve onları korumaktır.

İşte, İslam dininin bu yönlü sağlıklı bir hayat düzenini gerçekleştirmeye yönelik yollarından birisi de ; kulların haklarına itibar ve ona özen gösterme hususundaki koyduğu hükümleridir....

Bu nedenle İslami kurallar, hak sahiplerine nefislerinin rahatsızlık duymayacağı ve bu anlamda koymuş olduğu hükümlerde de bir haksızlık hissetmeyeceği şekildedir.... Yani bunlar, insanın temiz fıtratına uygun kurallardır.

İslam'ın yüce öğretileri ve yüksek değerleri bu noktadan hareketle, kulların haklarını takdir edip korumaya ve onlara hürmet etmeye özen gösterir. Öyle ki, alimler şu meşhur kaideyi zikrederler :

" Kulların hakları darlık ve kesinlik üzerine bina edilir. Allah'ın hakları ise kolaylaştırma ve müsamaha üzerine bina edilir."

Allah'u azze ve celle kerim Kitabında, kulların haklarına değer verilmesine dikkat çekerek şöyle buyurur :

" Ey iman edenler ! birbirinizin mallarını aranızda haksız yere yemeyin..... "

NİSA : 29.AY.

Yani ; ey iman ettiğini söyleyenler ! birbirinizin hukukuna riayet edin... Mallarınızı, karşılıklı anlaşma veya meşru bir ticaret şeklinden başka herhangi bir haksız nedenlerle ve yollarla yemeyin.

" ... Allah Rasulü s.a.v ise şöyle buyurur : " Gönül hoşluğu ile vermedikçe, kimsenin malı kimseye helal olmaz. "

İBNİ HİBBAN – HAKİM - EL – ALBANİ CAMİU'S SAĞİR VE ZİYADETUHU : 7539.N

Yine şöyle buyurur : " **Muhakkak ki kanlarınız, mallarınız ve ırzlarınız ; bu ayınızdaki ve bu beldenizdeki bu gününüzün haramlığı gibi birbirinize haramdır..... "**

BUHARİ : 9.C.4094.S

Allah resulü s.a.v'in şu veciz kavli de yine aynı anlamı desteklemektedir : **" Ele, aldığını ödemesi, ödeyinceye kadar vaciptir."**

Bu hadisi ; İmam Ahmed,İbni Mace : 6.c.2400.n ve sünen sahipleri rivayet eder ; Hakim sahih olduğunu söyler.

Yine bu hadis, **" Sana emanet edene emaneti geri ver ve sana ihanet edene sen ihanet etme ! "** hadisiyle de desteklenmektedir.

Bunu da Ebu Davud ve Tirmizi rivayet eder. Tirmizi hasen olduğunu, Hakim ise sahih olduğunu belirtir. Muhakkık alimler de sahih olduğunu söylemişlerdir.

İşte bu ve emsali deliller, İslam'ın kul hakkına ne kadar önem verdiğini ve kulların bu anlamda çok dikkatli olmaları gerektiğini açıkça ortaya koyan delillerdir.

Ey Allah'ın kulları ! unutmayınız ki ; kulların hakları hususunda Allah , onlarla helalleşilmediği sürece bu çirkin cürmü asla bağışlamaz.... Yani, kendisinin hakkına tecavuz edildiği o kul ile helalleşilmediği sürece Allah buna karışmaz ve bu cürmü bağışlamaz.

“ ... Enes r.a dan gelen bir hadislerinde Allah Rasulü s.a.v şöyle buyurmaktadır : **Zulüm üç'tür ; bir zulüm vardır ki Allah onu bağışlamaz. Bir zulüm vardır ki Allah onu bağışlayabilir. Bir zulüm daha vardır ki Allah onu ihmal etmez. Allah'ın affetmeyeceği zulüm, O'na ortak koşulmasıdır. Çünkü Allah şöyle buyurur : “ Şüphesiz ki şirk büyük bir zulüm'dür “ Allah'ın affedeceği zulüm, kulların Rablerine karşı olan bir görevlerini ihmal etmek suretiyle kendi nefislerine yapmış oldukları zulümdür. Allah'ın ihmal etmediği zulüm ise, kulların birbirlerine yapmış oldukları zulümdür. Allah mazlumin hakkını mutlaka zalimden alır. “**

SUYUTİ CAMİU'S SAĞİR : 2.C.2612.N – S.SAHİHA : 1927.N

“ ... Ebu Hureyre r.a dan. Rasulullah sallallahu aleyhi ve selem şöyle buyurdular : **Kimin yanında kardeşine aid haksız yere alınmış bir hak varsa, o haksızlıktan dolayı hal sahibiyle helalleşsin. Çünkü kıyamet günü ne bir dirhem ve ne de bir dinar vardır. Onun içindir ki, kardeşinin hakkı için kendi hasenelerinden alınıp ona verilmeden evvel, dünyadayken onunla helalleşsin. Ahirette zalimin, karşı tarafın hakkını karşılayacak haseneleri bulunmaz ise, bu sefer kardeşinin seyyieleri – yani kötülükleri – alınır da o zalimin üzerine atılır. “**

BUHARİ : 14.C.6447.S

İşte bu hadisi şeriflerde anlatıldığı gibi ; Allah, kulların haklarını asla ihmal etmeyecektir... Yani hak sahibi, hakkını alana kadar uğraşacaktır.... Karşı tarafta hakkını alacağı bir hayır yoksa, bu sefer kötülüklerinden o insanın üzerine konulacaktır..... Öyleyse bu anlamda basiretli bir Müslüman çok dikkatli davranmalıdır.

Kulların haklarını yemeye cüret eden ve onlara zulmedenler, Kıyamet günü kendisine : “ **Zulmederek aldığın haklarını sahiplerine ver bakalım !** ” denilen kimseler olacaktır.....

Böyle davrananlar, Alemlerin Rabbi'nin huzurunda duracağı o büyük anı akıllarından çıkarmamaları gerekir....

Ayrıyeten Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şu sözlerini de asla unutmamaları gerekir. Bir sahabesine sordu : “ **Bilir misiniz, müflis kimdir ?** ” Dediler ki : “ Bizim aramızda müflis, parası ve malı mülkü olmayandır.” Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur : - hayır ! o sizin sandığınız gibi değil - “ **Şüphesiz ki ümmetinden müflis olan o kimsedir ki ; Kıyamet günü namazla, oruçla ve zekatla Allah'ın huzuruna gelir. Ama şuna sövmüş, buna iftira etmiş, bunun malını yemiş, bunun kanını dökmüş ve buna vurmuştur. Hakkı yenen bu kimselere onun sevaplarından alınıp verilir ve üzerinde olan - haklar - ödenmeden önce sevapları biter. Bu sefer onların günahlarından alınır ve bu kimsenin üzerine konulur ; sonra da bu kimse cehenneme atılır. - İşte asıl müflis budur ”**

Müslim : 8.c.2581.n – Tirmizi : 4.c.2533.n

BORÇLAR HUSUSUNDA KULLARIN HAKKI

Değerli kardeşlerim ! bilindiği gibi kulların kendi aralarındaki haklar çeşit çeşittir....

İslam'ın ; temellerini sağlamlaştırdığı, kurallarını belirlediği ve garanti altına aldığı kul haklarının en önemli olanlarından birisi de, insanların birbirlerine olan alacak ve verecek konusundaki haklardır...

İslam, borcun ödenmesinde gevşek davranmaktan, borcu erteleyip geciktirmekten, ya da sözünü yerine getirmeyip ihmal etmekten inananları şiddetle sakındırmıştır.

Çünkü İslam nazarında insana olan borç, büyük bir emanet ve büyük bir sorumluluktur.... Allah Teâlâ şöyle buyurur :

“ Şüphesiz ki Alah, size emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder..... ”

NİSA : 58.AY.

Bu hakların çiğnenmemesi ve ihlal edilmemesi konusunda şeriat, şiddetle uyarılarda bulunmuştur.... Biraz önceki zikri geçen hadisi şerifi hatırlayacak olursak, bunun önemi ve tehlikesi daha da güzel anlaşılır :

" Kimin yanında kardeşinin zulüm olarak alınmış bir hakkı varsa ; dinar ya da dirhemin olmadığı ve onun sevaplarından kardeşi için alınmadan önce ondan hakkını helal etmesini istesin. Eğer onun hasenâtı olmazsa kardeşinin günahlarından alınarak onun üzerine atılır....."

Değerli müslümanlar unutmayalım ki İslam'ın borclar hakkındaki ciddiyiti çok büyüktür. Öyle ki, günahlara keffaret olan ve onları silen

şeylerin kapsamından dahi çıkarılmıştır.... Yani işlenen bir takım güzel şeyler günahlara kefarete sayılmasına rağmen, borca sayılmamıştır.

“ ... Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur : “ **Borç hariç Allah şehidin her günahını bağışlar.**”

MÜSLİM : 6.C.1886.N

Yine İmam Müslim'in rivayet ettiği bir başka rivayette ise, " **Allah yolunda öldürülmek borç hariç her şeye keffâret olur** " buyurur.

MÜSLİM : 6.C.1886 / 120.N

Ebu Katâde radiyallahu anh'dan rivayet edilen bir hadiste ise şu zikredilir :

“ Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem insanların arasında ayağa kalkarak, **Allah yolunda cihadın ve Allah'a imanın amellerin en faziletlisi olduğunu zikreder.** Bir adam kalkarak şöyle der : " Ne dersin, ey Allah'ın resulü ! Allah yolunda öldürülürsem bu benim günahlarıma keffâret olur mu ? " Rasulullah s.s.v şöyle buyurur : " **Sabreder ve karşılığını Allah'dan beklersen, ileri saldırırsan ve geri kaçmazsan evet ; ancak borç hariç, çünkü Cebrâil aleyhisselam bana böyle söyledi.** " ”

MÜSLİM : 6.C.1885.N

Yine bu işin çirkinliğinden dolayıdır ki, Allah Rasulü s.a.v borcu olanın cenaze namazını kılmazdı.

{ Sa'd bin el-Atbal r.a'dan. Kardeşim öldü geriye üçyüz dirhem ve çoluk çocuğu kaldı. Sa'd dedi ki : Ben bu paraları kardeşimin çoluğuna çocuğuna harcamak istedim. Fakat Peygamber s.a.v şöyle buyurdu :

- **Senin kardeşin borcu dolayısıyla alıkonulmaktadır. Git onun borcunu öde.** Gittim onun borcunu ödedim, sonra gelip : Ey Allah'ın Resulü onun borçlarını ödedim fakat tek istisna delili bulunmayan bir kadının alacağı olduğunu iddia ettiği iki dinar kaldı,dedim. Peygamber s.a.v şöyle buyurdu :

- **O kadına parayı öde.Çünkü o bir hak sahibidir,doğru söylüyor. }**

AHMED MÜSNED : 4 / 136. 5 / 7 - BEYHAKİ : 10 / 142 - K. CENAZ : 14.S

{ ... Semure bin Cündüb r.a dan.Dedi ki : Peygamber s.a.v bir cenaze üzerine namaz kıldı.- bir rivayette : sabah namazını kıldı – Namazı bitince :

- **Burada falanın ailesinden kimse var mı ?** diye buyurdu. Herkes sustu. Çünkü Peygamber kendiliğinden onlara bir şey söyledi mi susarlardı. Bunu birkaç defa söyledi. Üç defa tekrarladığı halde kimse ona cevap vermedi. Bir adam :

- O aradığın işte budur,dedi. Semure dedi ki :

- İnsanların arka tarafından birisi elbisesini sürükleyerek kalktı. Peygamber s.a.v ona şöyle dedi :

- **İlk iki defa seslenişimde bana cevap vermene engel olan ne idi ? ben ancak bir hayırdan dolayı senin adını söyledim.** – Onlardan olan birinin adını vererek - **Filan kişi borcu dolayısıyla esir alınmıştır, cennete girmekten alıkonulmuştur. Arzu ederseniz onu esaretinden kurtarabilirsiniz veya arzu ederseniz onu Allah'ın azabına terk edebilirsiniz.** Semure dedi ki :

- O ölen kimsenin akrabalarının ve durumuyla ilgilenenlerin kalkıp da onun borcunu ödediklerini bir görseydin. Nihayet hiç kimsenin ondan bir isteyecek alacağı kalmadı. }

AHMED : 5 / 11 - 13 – 20 - HAKİM : 2 / 25. 26 - TAYALİSİ : 891 – 892 . N BEYHAKİ : 6 / 4 / 76

{Cabir bin Abdullah r.a'dan. O dedi ki : Bir adam vefat etti.Onu yıkadık ,kefenledik, hanud diye güzel kokularla da kokuladıktan sonra, Resulullah s.a.v onun namazını kılsın diye cenazelerin konulduğu Makam'ı Cibril'in yakınına bıraktık. Daha sonra Resulullah s.a.v onun namazını kılsın diye kendisine haber verdik.Resulullah s.a.v Bizimle beraber geldi. Birkaç adım attıktan sonra şöyle dedi :

- **Galiba sizin bu adamınızın borcu var.** Onlar, “ evet iki dinar borcu var “ dediler. Peygamber s.a.v geri durdu ve şöyle buyurdu :

- **Adamınızın namazını kılınız.** Bizden Ebu Katade diye bir adam :

- Ey Allah'ın Resulü ! ben onları ödemeyi üzerime alıyorum, dedi. Bu sefer Resulullah s.a.v şöyle dedi :

- **O iki dinarı kendi malından ödeyeceksin ve ölen kimse de bundan beri olacak, öyle mi ?** ,diye buyurdu. Adam : “ **evet** “ dedi.Bu sefer Peygamber s.a.v onun namazını kıldırıldı.Resulullah s.a.v Ebu Katade ile karşılaştı mı – bir rivayette ertesi gün onunla karşılaşınca – Dedi ki :

- **O iki dinarı ne yaptın ?**. Ebu Katade dedi ki : Ey Allah'ın resulü adam daha dün öldü.Nihayet Allah resulü s.a.v daha sonra Ebu Katade ile yine karşılaştınca :

- **İki dinarı ne yaptın ?** diye sordu. Ebu Katade bu sefer dedi ki : Onları ödedim ey Allah'ın resulü. Peygamber s.a.v bunun üzerine şöyle buyurdular :

- İşte şimdi onun derisi serinlemeye başladı ve borcu ödendiği için de üzerinden azab kaldırılmış oldu. }

HAKİM : 2 / 58 - BEYHAKİ : 6 / 74 -75 - TAYALİSİ : 1673.N - AHMED : 3 / 333 HEYSEMİ : 3 / 39 - K.CENAİZ : 14 . SAY.

“ ... Ebu Hureyre r.a dan. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu : **Ölen mü'minin ruhu, zimmetindeki borç ödeninceye kadar borcundan dolayı tutukludur.** “

İBNİ MACE : 6.C.2413.N

“ ... Sevban r.a dan rivayet edilen bir başka hadiste Rasulullah s.a.v şöyle buyurmuştur : **Kim şu üç şeyden uzak iken ruhu cesedinden ayrılırsa, cennete girer ; Kibir, ganimet malına hiyanet ve borç.** “

İBNİ MACE : 6.C.2412.N

“ ... Ebu Hureyre r.a dan rivayet edilen bir başka hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e vefat etmiş ve borçlu olan bir kimse getirildiği zaman " **Borcunun ödenmesi için bir şey bıraktı mı ?** " diye sorardı. Borcunun karşılığını bıraktığı söylenirse namazını kıldırır, değilse " **Arkadaşınızın namazını kılın** " buyururdu. Nihayet Allah kendisine bir çok fetihler müyesser kılınca " **Ben bütün mü'minlere kendi öz nefislerinden daha yakınam. Artık her kim üzerinde bir borç varken ölürse, o borcu ödemek bana aittir,** buyurdular. "

BUHARİ : MÜSLİM : 5.C.1619.N

İlim ehli konuyla ilgili şöyle der : " **Resulullah s.a.v'in bundan kaçınması, O'nun namazının şefaati olması nedeniyledir. Şefaati ise makbûldür, reddedilmez. Borçtan ise ancak ödemekle kurtulunur.**"

Değerli kardeşlerim ! unutmayalım ki ; ödemeye gücü yettiği halde borcu erteleme ve alacaklıyı oyalama çirkin bir zulümdür.... Çünkü bu durumda hakkın ödenmesini erteleme ve geciktirme, iğrenç bir haksızlıktır.

“ ... Rasulullah s.a.v şöyle buyurmaktadır : **Herhangi bir adam ödünç alacağı bir şeyi sahibine ödememek niyetiyle borçlanırsa, Allah'ın huzuruna hırsız olarak çıkar.** “

İBNİ MACE : 6.C.2410.N

“ ... Rasulullah s.a.v şöyle buyurmaktadır : **Zengin kişinin borcunu ödemeyi geciktirmesi bir zulümdür.....** “

BUHARİ : 5.c.2113.S - MÜSLİM : 5.C.1564.N – İBNİ MACE : 6.C.2404.N

“ ... Rasulullah s.a.v yine şöyle buyurmaktadır : Ödeyecek şeyi bulunan kimsenin, borcunu ödemeyi geciktirip uzatması, ona ceza vermeyi ve hakkında konuşulmasını helal kılar..... “

İBNİ MACE : 6.C.2427.N - BUHARİ : 5.C.2218.S DE MUALLAK OLARAK ZİKREDİLMİŞ

İlim ehlinin de ifade ettiği gibi : Ödemeye gücü yeten kimsenin, hiçbir özürü olmaksızın hakedilen ödemeyi geciktirmesi ; kendisi hakkında söz söylenilmesini ve cezayı hak ettirir...

Sufyan es-Sevri r.h şöyle der : “ Hakkında söz söylenmesinden kasıt ; **“ bana hakkımı ödemeyi uzattın “** denmesi, cezası da hapsetmektir.

BUHARİ : 5.C.2218.S

Değerli kardeşlerim ! Unutmayalım ki, borç konusunda ; iyilik, merhamet ve şefkat anlayışından yola çıkarak insanlara genişlik ve kolaylık gösterenlere güzel karşılıklar vardır..... Tabiki bu güzel karşılık, bu konudaki rabbani öğütleri ve nebevi tavsiyeleri dinledikleri içindir.

Bu güzel tavsiyelerden ilki şudur : Kişi ; ihtiyaç durumunda aldığı borcu güzel şeyler için kullanmalı, ödeme vadine sadık olmalı ve ödemeye niyetli olmalıdır... Yani bu konuda kötü niyet beslememeli ve çirkin amaçlar gütmemelidir.

“ ... Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur : “ En faziletliniz, borç ödeme yönünden en güzel olanınızdır. “

BUHARİ : 5.C.2402.S – İBNİ MACE : 6.C.2423.N

“ ... Rasulullah s.a.v şöyle buyurur : Her kim insanların mallarını ödemek isteyerek alırsa, Allah o kimseye ödemeyi müyesser kılar. Her kim de insanların mallarını telef etmek isteyişle alırsa, Allah ta onu telef eder. ”

BUHARİ : 5.C. 2207.S – İBNİ MACE : 6.C.2411.N

İlim ehli bu hadis ile alakalı da şöyle der : " Buradaki telef olma, dünyada nefsin helak ederek telef etmesini, iyi yaşantısını kaybetmesini, işlerinin daralmasını ve isteklerinin yerine gelmemesini, bereketinin olmamasını kapsar.... Bütün bunlara, ahirette uğrayacağı azap da eklenir."

“ ... Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem yine şöyle buyurur : " Her hangi bir müslüman borç alır da, Allah onun ödemek istediğini

bilirse muhakkak Allah onun adına dünyada ve ahirette o borcu öder."

İbni Mâce : 6.c.2408.n - İbni Hibbân ve Hakim

İlim ehli bu hadisle alakalı da şöyle der : " **Allah'ın onun adına ödemesi, dünyada ona ödemeyi kolaylaştırmasını, dünyada ödemesi mümkün olmaz ise ahirette borçlu olduğu kimseyi Allah'ın dilediği şeylerle razı ederek onun adına ödemesini sağlamasıdır."**

Öyleyse şuurlu ve basiretli bir Müslüman, aldığı borcu ödememek gibi kötü bir niyet beslemekten veya çirkin bir amaç gütmekten sakınmalıdır.

Bu şekilde gayri islami bir niyet taşıyan,unutmasınki nefsinin, Rasulullah s.a.v'in hadiste zikrettiği gibi helaka uğratmış olur.

Değerli kardeşlerim ! islamın bu husustaki borç alana öğütlerinden birisi de ; borç aldığı kişiye borcunu öderken iyilikle ödemesini emretmesidir.

" ... Ebu Râfi'den rivayet edilen bir hadiste, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in bir kimseden genç bir deve aldığı rivayet edilir. Sonra Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e zekat develerinden bir grup deve gelir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem hemen Ebu Râfi'e o kimsenin alacağı olan genç deveyi kendisine ödemesini buyurur. Ebu Râfi' gidip tekrar Rasulullah'ın yanına dönerek " Onun devesinden daha iyi develerden başka bir şey bulamadım " der. Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem " **Ona bu iyi deveyi ver. Çünkü insanların en hayırlıları ödemeleri daha güzel olanlarıdır.** " buyurur.

MÜSLİM : 5.C.1600.N - BUHARİ : 5.C.2399.S

Muhterem Müslümanlar ! Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatının tavsiyelerinden birisi de ; zor durumda olanlara kolaylık göstermek, borcu olan kimseye borcunu ödemedede geniş bir zaman vermek, fakirlere ve ihtiyaç sahiplerine yardımcı olmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurur : " **Eğer o borçlu, darlık içinde ise ; geniş bir zamana kadar ona mühlet verin.....** " "

BAKARA : 280.AY.

Darlık da bilindiği gibi, parası olmaması nedeniyle durumunun sıkışık olmasıdır.

Değerli Müslümanlar ! unutmayın ki ; zor durumda olanlara kolaylık göstermenin fazileti ve eciri çok büyüktür.

“ ... Cabir b. Abdullah r.a dan rivayet edilen bir hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur : " **Satarken, satın alırken, alacağını talep ederken ve borcunu öderken cömertlik ve kolaylık gösteren kimseye Allah rahmet eylesin. "**

BUHARİ : 4.C.1919.S

“ ... Ebu Hureyre'den rivayet edilen bir hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur : " **Kim darda olana bir kolaylık gösterirse Allah da ona dünyada ve ahirette kolaylık gösterir. "**

İBNİ MACE : 6.C.2417.N

Kolaylık göstermenin en büyüğü de tamamen veya cüz'i bir miktarda verdiği borcu geri almaktan feragat etmektir.

Allah Teâlâ şöyle buyurur : “ **Alacağınızı ona sadaka olarak bağışlamanız ise sizin için daha hayırlıdır. "**

BAKARA : 280.AY.

“ ... Huzeyfe r.a şöyle dedi : Nebi s.a.v buyurdular ki : **Melekler sizden önceki ümmetlerden bir kimsenin ruhunu karşıladı. Melekler o ruha : Hayırdan bir şey yaptın mı dediler ? Bu kimse. Ben hizmetçilerime, sıkışık fakire mühlet veriniz, müsamaha gösteriniz, diye emrederdim dedi. " Bunun üzerine melekler : " Ona müsamaha gösteriniz " dediler. "**

Ebu Malik, Rıb'iyyin'den yaptığı rivayette ise : “ **Eli geniş olana kolaylık gösterir, eli dar olana mühlet verirdim**” şeklindedir.”

MÜSLİM : 5.C.1560.N – BUHARİ : 4.C.1920.S – İBNİ MACE : 2420.N

“ ... Ebu Hureyre r.a şöyle dedi : “ Nebi s.a.v buyurdular ki : “ **İnsanlara borç veren bir tacir vardı. Borçlulardan eli dar olanı gördüğünde, hizmetkarlarına : [darlık ve fakirlik kimse geldiğin de] Ona müsamaha ediniz, umulur ki Allah da bize müsamaha eder derdi. Bu kimse Allah’a kavuştuğunda bu sebepten dolayı Allah da ona müsamaha etti ."**

BUHARİ : 4.C.1921.S - MÜSLİM : 5.C.1562.N

“ ... Ebu Katâde'den, Nebi s.a.v şöyle buyurdu : **Her kim, Allah'ın Kıyamet günü sıkıntılarından onu kurtarması kendisini sevindirirse bir fakire borcu için mühlet versin ya da borcu ondan kaldırsın."**

MÜSLİM : 5.C.1563.N

" ... Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu : " Her kim borçlu olan fakire mühlet verir yahut ondan alacağını bağışlayıp affederse, gölgesinden başka gölgenin olmadığı günde Allah onu kendi gölgesinde gölgelendirir. "

MÜSLİM :

Öyleyse Ey zenginler ! Ey durumu iyi olanlar ! Ey kasası kesesi dolu olanlar ! Fakirleri ve borçlu olanları araştırın. Allah'ın size verdiğinden siz de onlara verin ve onlara kolaylık gösterin.

" ... Ebu Hureyre r.a şöyle dedi : Resulullah s.a.v buyurdular ki : Kim fakir bir borçluya kolaylık gösterirse, Allah'ta ona dünyada ve ahirette kolaylık ihsan eder. "

İBNİ MACE : 6.C.2417.N

" ... Bureyde el-Eslemi r.a şöyle dedi : Resulullah s.a.v buyurdular ki : Kim bir fakirin borcunu ertelerse, her gün karşılığında o kimseye bir sadaka sevabı yazılır. Kim o fakirin borcunu, vadesi geldikten sonra ertelerse, her gün karşılığında o kimseye borç miktarının bir misli sadaka sevabı yazılır. "

İBNİ MACE : 6.C. 2418.N

" ... Nebi s.a.v şöyle buyurdu : " Her kim bir mü'minin dünya sıkıntılarından bir sıkıntısını giderirse Allah'ta onun Kıyamet günü sıkıntılarından bir sıkıntısını giderir. "

MÜSLİM :

" ... Ebu'l Yesar r.a dan. Nebi s.a.v şöyle buyurdu : " Her kim Allah'ın kendisini kıyamet günü Arş'ın gölgesinde gölgelemesini severse bir fakirin borcunu ertelesin ya da - borcunu kısmen veya tamamen - düşsün. "

İBNİ MACE : 6.C. 2419.N

Unutmayınız ki bu öğütlere kulak veren ve bu yolda yürüyen insanlar mutlu olurlar ve kazanırla..... Durumları düzeleceği gibi, içinde yaşadığı toplumu da düzelir.

ÇALIŞTIRILANLARIN HAKLARI

İslam'ın ısrarla üzerinde durduğu ve önem verdiği ; hak edildiği zaman ödemesinin geciktirilmemesini ve ertelenmemesini istediği haklardan birisi de, çalışanların ve işçilerin ücretleri ve haklarıdır.

" ... İbni Ömer r.a dan. Nebi s.a.v şöyle buyurdu : " Çalıştırdığınız kimselere, ücretlerini teri kurumadan verin."

İBNİ MACE : 6.C.2443.N

“ ... Ebu Hureyre r.a dan. Rasulullah s.a.v şöyle buyurdu : **Allah Azze ve Celle şöyle buyurur : " Ben, Kıyamet günü şu üç kişinin hasmı olurum : Benim adıma yemin eden ve aldatan, hür bir kimseyi satıp parasını yiyen, bir kimseyi ücret karşılığı kiralayıp ondan faydalandıktan sonra ücretini vermeyen."**

EL- ALBANİ : SENEDİ ZAYIF DER İBNİ MACE : 6.C. 2442.N

VEL HAMDU LİLLAHİ RABBİL ALEMİN

TACUDDİN EL – BAYBURDİ

Ve'l Hamdû li'llahi Rabbi'l Alemin...

Allahûmme Salli alâ Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahbihi ve bârik ve sellim...

Sûbhanek Allahûmme ve bihamdike ve eşhedû en la ilahe illa ente vahdeke la Şerike leke ve Estağfiruke ve etûbû ileyk.

Ve Âhiru Davânâ Enil- Hamdû Lillâhi Rabbil Âlemin.

—Derleme— Ebû Abdûlmûmîn Tekin. bin Muhârrem el-Kayseri

—E-Mail— dayioglu@hotmail.com

—E-Mail— tekin_mihci@hotmail.com

—BELÇİKA— 2001 - 2015 — Çalışmaları.

<https://www.facebook.com/groups/704621039621341/files/>
<https://www.facebook.com/groups/islami.e.Kitap.indir/files/>
<https://www.facebook.com/groups/129830423826445/files/>

<https://www.facebook.com/groups/Silahtar38/files/>
<https://www.facebook.com/groups/1529611830591132/files/>
<http://tevhiddersleri.com/>
<http://ebumuaz.blogspot.com/>
<http://www.ehlieser.tr.gg/>
<http://www.islamhouse.com/>
<http://islamqa.info/tr>
<http://tevhidvesunnet.com/>
<http://www.davetulhaq.com/tr/index.php>
<http://www.tevhididavet.com/>
<http://www.tevhidyolcusu.com/>
<http://islamiekitap.blogspot.be/>
<http://ilimehli.blogspot.be/>
<http://www.sahihhadisler.net/>
<http://gurabayolu.tr.gg/>

